

ligvis ikke mindre, når de politiske kræfter, der generelt er modstandere af grønne afgifter, mod bedre vidende igen og igen taler om, at der her er tale om nye skatter. Men det er altså miljøet, det drejer sig om. Og her er de samme svage sjæle og politiske kræfter mindre upræcise, når det drejer sig om realistiske alternativer. Der er snarere en tendens til, at man søger at definere de miljøpolitiske og miljømæssige problemer og udfordringer helt væk.

De generelle problemstillinger i denne forbindelse blev diskuteret meget indgående her i salen under en række forespørgselsdebatter den 9. februar, og derfor skal jeg lade det ligge. Siden har der været ført forhandlinger til mange sider – med SF og Enhedslisten og med Venstre og De Konservative. Disse forhandlinger er mundet ud i en snæver aftale mellem regeringen, SF og Enhedslisten om de forslag, der er til behandling her i dag.

Det, der er tale om, er forslag til indgreb i forhold til en række farlige stoffer, dels dette forslag om afgift på visse klorerede opløsningsmidler og dels det senere forslag om afgift på blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier.

Afgiften på klorerede opløsningsmidler gennemføres, fordi der her er tale om klart sundhedsskadelige stoffer, som belaster såvel det ydre miljø som arbejdsmiljøet. Samtidig skal afgiften modvirke, at de klorerede opløsningsmidler erstatter de ozonlagnedbrydende stoffer, som er under udfasning.

Selv om forbruget af klorerede opløsningsmidler allerede er faldet væsentligt inden for de seneste fem år, mener vi i Socialdemokratiet, at det er afgørende for at sikre en miljøvenlig udvikling og en fortsat udfasning af farlige stoffer, at de hidtidige initiativer følges op med en afgift, men således, at provenuet tilbageføres til erhvervene, som det også fremgår af forslaget.

Socialdemokratiet kan derfor støtte lovforslaget.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Regeringens lovforslag om indførelse af en afgift på tre klorerede opløsningsmidler repræsenterer det første i en længere række af forslag om grønne afgifter.

Skatteministeren skriver i bemærkningerne til lovforslaget, at det er regeringens opfattelse, at »det løbende bør vurderes, i hvilket omfang det vil være hensigtsmæssigt at indføre økonomiske styringsmidler i miljøindsatsen over for andre

farlige stoffer og materialer«, ligesom afgiftssatsen kan ændres på et senere tidspunkt, hvis miljømæssige grunde taler herfor.

Det foreliggende lovforslag er således af principiel betydning, og det fortjener derfor en grundig behandling her i Folketinget.

Vi mennesker har selvfølgelig et ansvar for den natur, vi er afhængige af. Denne indsats for miljøet kan efter Venstres opfattelse godt forenes med produktion og forbrug. Det kan gøres ved at spænde markedskonomen for miljøbeskyttelsen. Prismekanismen kan i mangfoldige tilfælde anvendes til at fremme miljøvenligt forbrug og giver ofte en mere effektiv miljøbeskyttelse for færre penge end centralistiske forbud og påbud.

Grønne afgifter kan således i mange tilfælde være omkostningseffektive, men det må aldrig glemmes, at deres anvendelse er forbundet med mange praktiske problemer.

For det første er der ingen objektive kriterier for at fastsætte afgiftens størrelse. Derfor kan grønne afgifter nemt blive større, end det konkrete problem berettiger til. De kan nemt blive et skalkeskjul for øgede offentlige udgifter. Venstre har regeringen mistænkt for, at de grønne afgifter med tiden skal bruges til at finansiere hullet i statskassen. Pengene fosser jo stadig væk ud af statskassen.

For det andet afhænger grønne afgifters effektivitet af muligheden for at kunne skifte til et andet produkt. Grønne afgifter er kun effektive på områder, hvor der er mulighed for at skifte til et mere miljøvenligt produkt, og det er bl.a. et problem med de klorerede opløsningsmidler. For det første er forbruget faldet gennem en årrække, og denne tendens fortsætter, og for det andet er anvendelsen af klorerede opløsningsmidler i det væsentlige begrænset til områder, hvor der ikke er andre alternativer.

I problemerne med grønne afgifter indgår for det tredje, at en grøn afgift bør være adfærdsregulerende, og den bør knyttes til miljøbelastningen og ikke til forbruget. Anvendelse og genindvinding i lukkede systemer samt anvendelse som sekundær råvare eller bortskaffelse via eksempelvis Kommunekemi giver ikke anledning til egentlig miljøbelastning, og derfor skal det heller ikke afgiftbelægges.

For det fjerde kan afgifter, der gennemføres i kombination med direkte regulering, få uheldige konsekvenser. I 1987 blev det indført i miljøbeskyttelsesloven, at virksomhederne skulle anvende den miljømæssigt bedst tilgængelige